

V prosinci 2018 jsem se zúčastnil jako zástupce České republiky programu MIRAI, v rámci kterého je do Japonska pozváno přibližně třicet pět studentů z celé Evropy, aby se dozvěděli více o této Zemi vycházejícího slunce. Má sekce byla zaměřena na ekonomii a byznys, čemuž byl přizpůsoben i program a přednášky.

První den začal setkáním na ministerstvu zahraničních věcí, kde nám byl představen jak samotný program MIRAI, tak organizace JICE, která jej organizuje. Po seznámení se všemi účastníky a organizátory nás čekala první přednáška od místního profesora ekonomie, zaměřená na základní ekonomický přehled o Japonsku. Dozvěděli jsme se tak například jakým způsobem je japonská ekonomika strukturována, na jaká odvětví se specializuje, co naopak Japonsko musí dovážet a v následné diskuzi jsme se dotkli i zcela aktuálního tématu, a to podepsání obchodní dohody mezi státy EU a Japonskem na konci loňského roku.

Druhý den se nesl ve znamení návštěvy tokijské Sophia University a seznámení se s místními studenty. Ti pro nás přichystali občerstvení, představili nám univerzitní kampus a sdělili i své dojmy ze studijního života a plány do budoucna. Kromě toho jsme rovněž vyslechli přednášku o historii univerzity a jejím současném postavení v japonském vysokoškolském systému. Dále nás čekala ještě jedna přednáška, zaměřená na japonský trh práce, při které se přednášející zaměřil především na otázku flexibility tohoto trhu, problematické postavení žen v japonské korporátní společnosti i tzv. life-long employment, specifikum japonského trhu práce, které spočívá v tom, že si mladí lidé chtějí nalézt zaměstnání v korporátní sféře, přičemž toto zaměstnání chtějí vykonávat po zbytek života. V diskuzi pak přišla řeč i na otázku migrace a na vládní opatření, kterými se Japonci snaží řešit nedostatek pracovní síly a nepříznivé

demografické predikce. Odpoledne nám studenti představili Tokio, někteří z nás se vydali na nákupy, jiní zamířili na prohlídku blízkých chrámů a svatyní.

Pravděpodobně vrcholem programu byla návštěva centrály automobilové společnosti Toyota v jejím Toyota city. Kromě prohlídky proslavené montážní linky a seznámení se se základními údaji o společnosti jsme měli i možnost diskutovat s kanadským manažerem firmy, který se v diskuzi rovněž zaměřil na budoucnost Toyoty v Evropě po spuštění nové obchodní dohody a na budoucnost automobilky, spočívající mimo jiné v samořídících systémech, umělé inteligenci a v carsharingových službách v megaměstech, jako je například Tokio.

Dalším nezapomenutelným zážitkem byla přednáška ředitelky tokijské centrály OECD, která nám představila aktuální ekonomické výhledy týkající se japonské ekonomiky a společnosti. Pravděpodobně nejzajímavější částí její přednášky byla snaha ukázat světlé stránky japonské ekonomiky, která sice v současné době zažívá jistý pokles, a která se musí potýkat s neblahým demografickým vývojem, nicméně podobný vývoj velmi pravděpodobně čeká i evropské státy a USA, přičemž až se tak stane, bude to právě Japonsko, které bude mít potřebné know-how a znalosti o tom, jak situaci řešit.

Jedním z možných řešení stagnující populace a její udržitelnosti, je právě zapojení strojů a umělé inteligence do výroby, nikoli ovšem s cílem nahradit lidskou práci, ale maximálně ji usnadnit, aby ji mohli lidé vykonávat i ve starším věku, a mohl tak fungovat udržitelný sociální systém. Sami jsme mohli vidět během návštěvy montážní linky v Toyotě, jak by taková spolupráce strojů, umělé inteligence a lidí měla vypadat.

Kromě mnoha dalších částí programu, zaměřených na ekonomické záležitosti, nám organizátoři naplánovali i celou řadu kulturních zážitků, ať již šlo o návštěvy známých staveb, hradů (např. Nagoya castle) či náboženských staveb. Kromě jiného jsme si tak například mohli i vyzkoušet tradiční japonský způsob šití, nebo jsme si mohli vyzkoušet typický japonský rituál běžný při návštěvě svatých míst.

Za asi nejlepší aspekt této kulturní části programu ovšem považuji dvoudenní pobyt v hostitelských rodinách. Díky tomu jsme měli možnost nejenom se seznámit s běžnými Japonci a vyzkoušet si na vlastní kůži, jak vypadá jejich každodenní život, ale zároveň šlo o neopakovatelnou příležitost promluvit si o japonské historii a kultuře a zjistit, jak málo toho o této asijské zemi v Evropě vlastně víme. Podobně překvapivé pak pro některé bylo, že stejně jako my toho mnoho nevíme o historii, kultuře, politice a společnosti Japonska, tak ani běžní Japonci toho příliš neví o Evropě a o jednotlivých evropských státech. Mnozí z nás tak strávili společně večer vzájemně obohacující debatou prokládanou sklenkami saké.

Celý program byl ze strany organizátorů naprosto perfektně naplánován a veškeré problémy a zádrhly zvládali zcela s přehledem. Byl jsem rovněž velmi mile překvapen tím, jak skvělá parta lidí se v Japonsku sešla – dokázali jsme si spolu užít tunu zábavy, ale stejně tak jsme dokázali i debatovat o poměrně náročných tématech. S naprostou většinou jsme navíc stále v kontaktu, stejně tak i většina lidí zůstala v kontaktu se svými hostitelskými rodinami.

MIRAI byl pro mě zcela nezapomenutelný zážitek, který rozhodně doporučuji zažít každému, kdo se nějak zajímá o Japonsko. Čeká vás spousta nových informací, skvělých lidí, prvotřídního jídla a kultury, která se od té evropské přeci jen velmi liší. Držím všem zájemcům palce!

頑張ってください!

Mirek Tobiáš Hošman